



POHJOIS-POHJANMAAN
YMPÄRISTÖKESKUS

Vesienhoidon asettamat tavoitteet turvetuotannon vesiensuojelulle

Marjaana Eerola
3.12.2009

-
-
- ## Vesienhoidon suunnittelusta

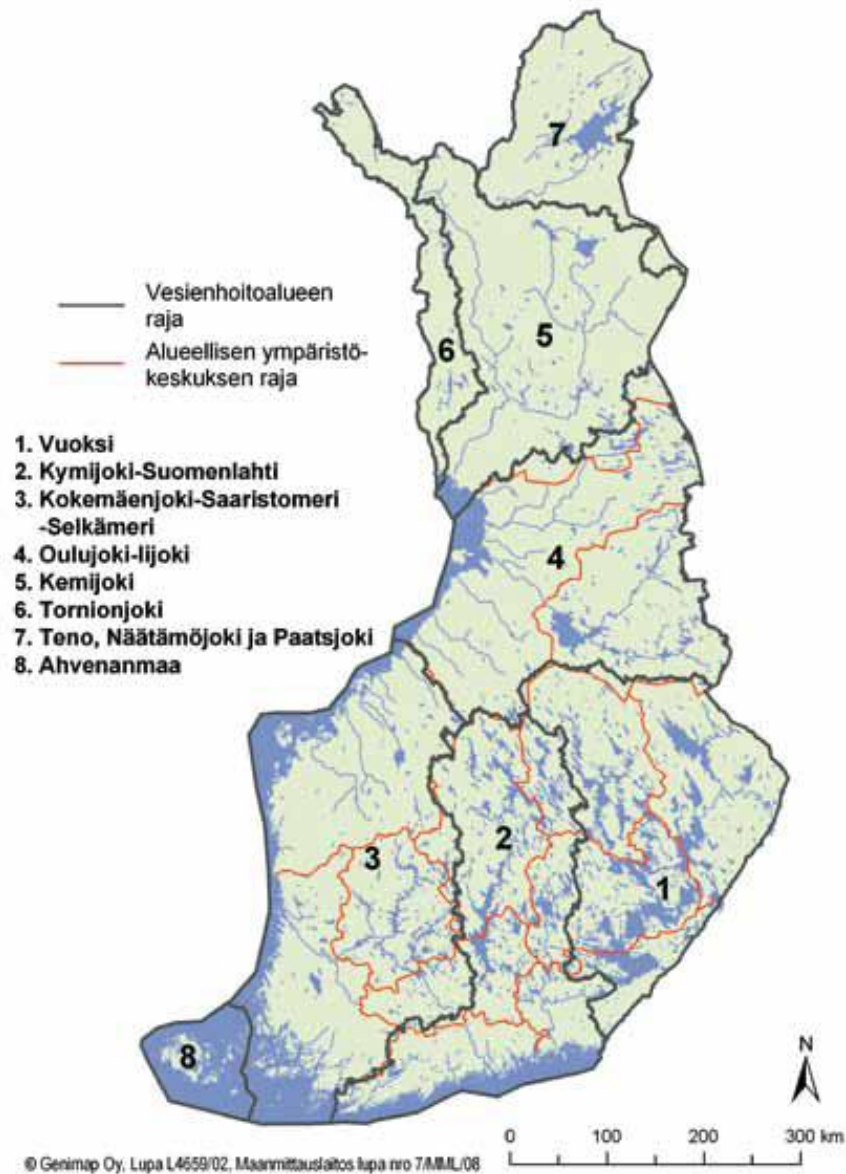
Tavoitteena, ettei vesien tila heikkene ja että vedet olisivat vähintään hyvässä tilassa vuonna 2015.

(VHS: järvet yli 90%, joet 70 % ja rannikko yli 40%)

Joissakin tapauksissa määräaikoja jouduttu pidentämään vuoteen 2021 tai 2027.

Maatalouden ravinnekuormitus suurin haaste.

Suomen vesienhoitoalueet



- Alueelliset vesienhoitosuunnitelmat (VHS)
 - VHS-ehdotukset kuultaviksi lokakuussa 2008
 - Palaute, yhteistyöryhmäkäsittely, täydennykset
 - VHS:ien korjatut versiot YM:öön 13.11.2009
 - Toimenpideohjelmien päivitykset ja korjaukset, toimitettu YM:öön 30.11.2009
 - Valtioneuvoston hyväksyntä joulukuussa *(tänään)*
 - komissio
 - Tiedottaminen, nähtäville pano

-
-
- ## Turvetuotanto VHS:issa

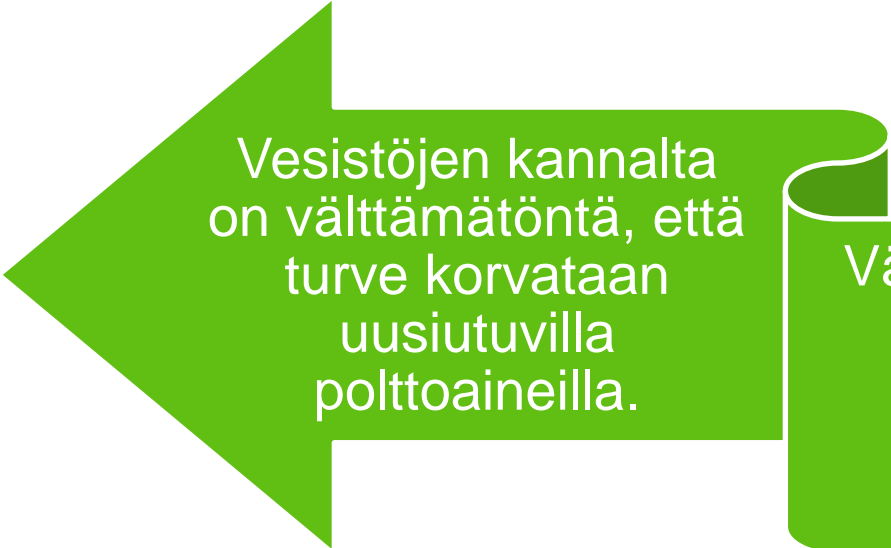
Turvetuotannon arvioitu pysyvän vähintään nykyisellä tasolla.

Uudet turvetuotantoalueet korvaamaan tuotannosta poistuneita ja poistuvia alueita. Useilla alueilla ennakoitu turvetuotannon lisääntyvän.

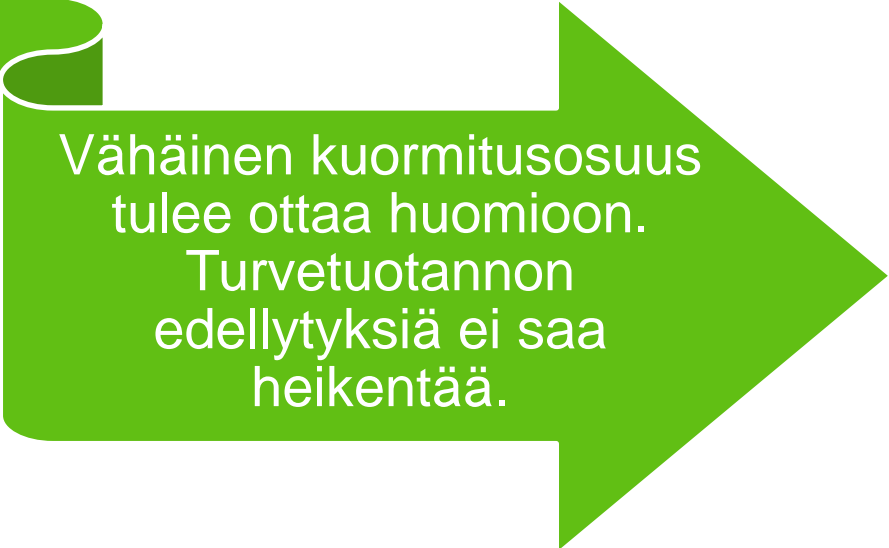
(energiaratkaisut, turvediesel)

Turvetuotannolla merkittäviä alueellisia ja paikallisia vaikutuksia vesistöjen tilaan, vaikka osuus kokonaiskuormituksesta on pieni.

-
-
- Näkemyserot turvetuotannosta esille annetussa palautteessa



Vesistöjen kannalta on välttämätöntä, että turve korvataan uusiutuvilla polttoaineilla.



Vähäinen kuormitusosuus tulee ottaa huomioon. Turvetuotannon edellytyksiä ei saa heikentää.

-
-
- ## Turvetuotannon vesiensuojelutoimet

- Pääosin nykykäytännön mukaisia
- Tapauskohtainen ratkaisu lupakäsittelyn yhteydessä
- Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT), tarkoittaa perusrakenteiden lisäksi pintavalutuskenttää tai vastaavaa
- Paras käytäntö (BEP), mm. vesienkäsittely-rakenteiden oikea huolto ja hoito toimivuuden varmistamiseksi
- Uusi turvetuotanto 2010-2015 arvioitu mukaan nykykäytännön toimenpiteisiin

-
-
- **Turvetuotannon vesiensuojelutoimet**

Esitetty vesienhoitosuunnitelmissa:

| Vesienkäsittely | Tuotanto-ha |
|---------------------------|--------------------|
| Perusrakenteet | 100 000 |
| Pintavalutus | 10 000 |
| Pintavalutus pumppaamalla | 60 000 |
| Kemiallinen käsittely | 4 000 |

-
-
- Lisätoimenpiteet eri vesienhoitoalueilla
 - Kemiallisen käsittelyn lisääminen (VHA1, VHA2)
 - Tuotannon ulkopuolisen ajan vesiensuojelun tehostaminen, tehokkaat vesienkäsittelymenetelmät käytössä ympäri vuoden (VHA1, VHA4)
 - Loppuvaiheen tuotantotoimien tehostaminen (VHA1)
 - Jälkihoidon toimenpiteet (VHA1)

-
-
- ## Lisätoimenpiteet eri vesienhoitoalueilla

- Uuden vähemmän vesistökuormitusta aiheuttavan tuotantomenetelmän käyttöönotto (VHA2)
- Happamoitumisriskin vähentämiseksi tehtäviä toimenpiteitä (VHA4)
- Lisätoimenpiteitä ei esitetty vesienhoitosuunnitelmassa (VHA3, VHA5, VHA6)
- Humusvesien imeytymisen estäminen pohjavesiin (VHA3)

Toimenpiteiden kustannukset

| <i>Nykykäytäntö</i> | Määrä (ha) | | Investoinnit suunnittelu- kaudella (1000 €) | Käyttö- ja ylläpito vuodessa (1000 €) | Vuosi- kustannus (1000 €) |
|------------------------------------|------------|------------------|--|--|---------------------------------|
| | Ylläpito | Uudet toimet* | | | |
| Kemiallinen käsittely | 2930 | 220 | 300 | 500 | 550 |
| Pintavalutuskenttä (ei pumppausta) | 7 700 | 2 600 | 400 | 100 | 150 |
| Pintavalutuskenttä pumppaamalla | 28400 | 28900 | 32 200 | 1 700 | 4 300 |
| Turvetuotantoalueiden jälkihoito | 2 100 | 8 000 | | 600 | 600 |
| Vesiensuojelun perusrakenteet | 78 200 | 23 100 | 7 000 | 6 100 | 6 700 |
| Virtaaman säätö | 17 100 | 14 900 | 1 800 | 200 | 350 |
| Yhteensä | | | 41 700 | 9200 | 12 500 |
| <i>Lisätoimenpiteet</i> | | | | | |
| Kemiallisen käsittelyn lisääminen | - | 1 270 | 1 700 | 200 | 300 |
| KAIKKI YHTEENSÄ | | | 43 400 | 9 400 | 12 800 |

Yhteenveto vuosikustannuksista

| SEKTORI | NYKYKÄYTÄNNÖN MUK.TOIMENPITEET (1000 €/vuosi) | LISÄTOIMENPITEET (1000 €/vuosi) | YHTEENSÄ (1000 €/vuosi) |
|---|---|------------------------------------|----------------------------|
| Yhdyskunnat | 652 000 | 12 000 | 664 000 |
| Haja- ja loma-asutus | 240 000 | 5 000 | 245 000 |
| Teollisuus | 194 000 | | 194 000 |
| Kalankasvatus | 17 100 | | 17 100 |
| Turvetuotanto | 12 500 | 400 | 12 900 |
| Turkistuotanto | 10 200 | 300 | 10 500 |
| Maatalous, julkiset kustannukset | 316 000 | 70 000 | 386 000 |
| Maatalous, toim.harj. kustannukset | - | 101 000 | 101 000 |
| Metsätalous | 8 300 | 3 900 | 12 200 |
| Happamuuden torjunta | - | 24 800 | 24 800 |
| Liikenne | 3 600 | 4 600 | 8 200 |
| Maa-ainesten otto | 4 200 | 800 | 5 000 |
| Pilaantuneet alueet | 4 000 | 3 700 | 7 700 |
| Vesistöjen kunnostus, säännöstely ja rakent. | 11 700 | 6 900 | 18 600 |
| Pohjaveden suoj.suunnitelmat, seuranta ja tutk. | 540 | | 2 240 |
| YHTEENSÄ (pyöristetty) | 1 474 000 | 235 000 | 1 709 000 |

-
-
- # Turvetuotannon keskeisiä ohjauskeinoja

- Pyritään ohjaamaan uusi turvetuotanto alueille, joissa se aiheuttaa mahdollisimman vähän haittaa vesien tilalle. Uusia turvetuotantoalueita ei sijoiteta pohjavesialueille eikä vesistöjen ja suojelualueiden vaikutusalueiden välittömään läheisyyteen.
- Ohjataan uusien turvetuotantoalueiden sijoittumista jo ojitetuille tai muuten luonnontilaltaan merkittävästi muuttuneille alueille, tuotannossa olevien alueiden yhteyteen tai käytöstä poistuneille turvepelloille.



- Otetaan huomioon laadittavana oleva suo- ja turvemaiden strategia.
- Vähennetään turvetuotannon vesistövaikutuksia valuma-aluekohtaisella suunnittelulla.
- Kehitetään uusia ja erityisesti ympärivuotisesti toimivia vesiensuojelumenetelmiä.
- Selvitetään ja parannetaan kasvillisuuskenttien tehoa.

● Muita ehdotuksia ohjauskeinoiksi

- Maan käytön suunnittelussa turvetuotannon aluevarausten tulee perustua riittäviin ympäristö- ja vesistövaikutusselvityksiin.
- Selvitetään tehtyjen toimenpiteiden vaikutukset ja kustannustehokkuus.
- Kehitetään uusia vesiensuojelullisesti tehokkaita turvetuotannon tuotantomenetelmiä.
- Kehitetään turvetuotantoon soveltuvien vesistövaikutusten seurantamenetelmiä.
- Vesiensuojelurakenteiden mitoitusohjeiden muutostarpeen selvittäminen tulevien ilmastomuutosten varalta.

● Muita ehdotuksia ohjauskeinoiksi

- Turvetuotannon oman valvonnan lisäämiseen ohjaaminen.
- Laaditaan vesistön sietokyky selvityksiä turvetuotannolle ja poistuville alueille käyttösuosituksia.
- Selvitetään turvetuotannon loppuvaiheen nopeuttamisen tekniset mahdollisuudet.
- Tuotannosta vapautuvien alueiden jälkikäytön suunnittelun kehittäminen.
- Turvetuotannosta vapautuvien alueiden soistamishankkeiden edistäminen.

KIITOKSET

